اسرار معماری ایرانی و حکایت سکوی پیرنشین

روزگاری معماری خانه‌های ایرانی، فراتر از دیوار و سقف، آیینه مهرورزی بود؛ جایی که سکوهای دو طرف درب، بی‌چشمداشت به استقبال رهگذران می‌آمدند.

به گزارش فارس، روزگاری نه‌چندان دور، کوچه‌های شهرها نه فقط مسیر تردد که دیوارهای نرمِ همسایگی و ایوان‌های کوچکِ همدلی بود.

در دل این بافت‌های فراموش‌شده، «سکوهایی» کنار درب‌خانه‌ها قد علم کرده بودند که نه برای زینت، که برای نشستنِ خسته‌ای، پناهِ رهگذری و تکیه‌گاهِ پیری ساخته شدند.

معماری اصیل ایرانی، علاوه بر ساخت‌وسازهای متعارف، مجموعه‌ای از گنجینه‌هایی است که در معماری سرزمین‌های دیگر به‌ندرت یافت می‌شود.

یکی از این گنجینه‌های معماری ایرانی با نام «پیرنشین» شناخته شده است. پیرنشین در حقیقت گنجی برای تعاملات اجتماعی در قدیم بوده است.

روایت سکوهای مهربانی

مصطفی جهانمردی، معلم بازنشسته و فعال فرهنگی، از این عناصر ساده اما پرمعنا به‌عنوان «سکوهای مهربانی» یاد می‌کند و روایتی از صمیمتی برجای‌مانده در سنگ و گِل را پیش روی ما می‌گذارد.

وی با نگاهی به گذشته، تأکید می‌کند که معماری قدیم، آیینه‌ای از صداقت و مهرورزی مردمان بود: آن روزهای قدیم، همه چیز از روی صداقت و مهربانی بود؛ این مهرورزی حتی در معماری آنان نیز به چشم می‌خورد. همراهی و عشق‌ورزی‌شان با وجود سکوهایی که در دو طرف درب ورودی خانه‌ها می‌ساختند، به اوج خود می‌رسید. جهانمردی اعتقاد دارد در آن روزها شخصی که پشت درب منزل منتظر باز شدن در بود می‌توانست با نشستن بر روی این سکوها خستگی از تن به در کند و یا اگر پیری عصازنان از کوچه عبور می‌کرد این سکوها بهترین مکان برای نشستن وی بود.

پیرنشین ها پایگاهی برای ارائه و انتقال اخبار

عصرگاهان مردان خانه و یک محله، برای رفع خستگی و برای تبادل اطلاعات و برقراری ارتباطات، روی سکوها نشسته و نوعی ارتباطات سنتی و مؤثر را برقرار می‌کردند.

این سکوها در اوقاتی که مردان در خانه نبودند به زن‌ها اختصاص داشت و زن‌های همسایه نیز این سکوها را به‌عنوان محملی برای ارائه و انتقال اخبار، تبادل اطلاعات و خبرگیری به کار می‌بردند.در عصری که از تکنولوژی‌های رسانه‌ای و اطلاعاتی خبری نبود، این نوع ارتباطات سنتی، بسیار کارآمد و ضروری بود.

ورودی خانه‌ها هر چند ساده و محقر بود، اما یک عنصر ارتباطی لحاظ می‌شده است و این نشانه فرهنگ غنی ایرانی است.

معماریِ مدرن، مهمان‌نوازی را از کوچه‌ها گرفت

این فعال فرهنگی با انتقاد از اینکه امروز آن مهربانی‌ها رنگ‌باخته و مردم در لاک بی‌تفاوتی رفته‌اند، می‌گوید: دیگر سکویی جلوی درب منازل به چشم نمی‌خورد و اگر برای نشستن جایی پیدا شود آن را به‌گونه‌ای نرده می‌کشند که کسی قادر به نشستن نباشد، حتی آن بالکن‌ها و سایبان‌های دهه‌های قبل نیز به دلیل معماری جدید وجود ندارد.

او ادامه می‌دهد: این وضعیت در خیابان‌ها و اماکن شلوغ برای افراد مسن و بیمار و خسته سخت و طاقت‌فرساست چون پس از مدتی پیاده‌روی نیاز به رفع خستگی دارند که گاهی به نیمکت‌های ایستگاه‌های اتوبوس پناه می‌برند.جهانمردی می‌افزاید: البته شهرداری شهرها به این موضوع پی برده‌اند که فقط پارک‌ها نیاز به نیمکت ندارند بلکه باید در حاشیه پیاده‌روها سکوها و نیمکت‌هایی برای رفع خستگی خستگان نصب شود و باتوجه‌به اینکه کشور ایران رو به سمت پیری می‌رود و جمعیت سالمند روزبه‌روز بیشتر می‌شود باید به این مسئله بیشتر توجه کرد. شهرداری شهرضا نیز به این نکته توجه کرده است و در خیابان‌ها این نیمکت‌ها را کار گذاشته است. پیرنشین محلی برای نشستن و گپ و گفت‌های زنانه محسوب می‌شد و ازآنجاکه بیشتر زنان عاقله و یا پیر در آنجا جمع می‌شدند، به همین خاطر به این مکان پیرنشین خانه می‌گفتند.در خصوص نوع گپ و گفت‌های بانوان در بخش پیرنشین منزل یک بانوی ۷۱ساله می‌گوید: غالباً محور صحبت‌های ما تهیه جهیزیه برای دخترانمان و برپایی مجلس عروسی آنها، مریضی‌ها و همچنین وضعیت اقتصادی شهر و کشور بود.خانمی دیگری نیز گفت: در قدیم زنان ایران تفریح دیگری نداشتند و سکوی جلوی خانه از قدیم بهترین و مطمئن‌ترین تفریح زنان محسوب می‌شد.

وقتی سکوهای مهربانی در زندگی ماشینی رنگ باخت

متأسفانه این بناها در حال خراب‌شدن هستند و در بناهای جدید جایی برای این سکوها وجود ندارد. با نابودی این بخش از معماری ایرانی فرهنگ گفت‌وگو هم کم‌کم کم‌رنگ شده و زندگی حالتی مدرن و ماشینی به خود گرفته است.

جلال‌الدین همایی؛ پاسدار میراث فرهنگی اصفهان

جلال‌الدین همایی، ادیب، مورخ، فقیه و پژوهشگر برجسته معاصر، از مهم‌ترین چهره‌های فرهنگی اصفهان به شمار می‌رود که آثار و پژوهش‌هایش نقشی ماندگار در حفظ هویت تاریخی و فرهنگی این شهر ایفا کرده است.

پژوهشگران و استادان دانشگاه معتقدند شناخت اصفهان بدون مطالعه آثار همایی، به‌ویژه کتاب «تاریخ اصفهان»، کامل نخواهد بود.

جلال‌الدین همایی، متخلص به «سنا»، در سال ۱۳۱۷ قمری در محله پاقلعه اصفهان متولد شد و از همان سال‌های نوجوانی در مدارس علمیه این شهر به تحصیل علوم دینی، ادبی و فلسفی پرداخت.

او بعدها با تسلط بر حوزه‌های مختلفی از جمله ادبیات، تاریخ، عرفان، فلسفه، فقه، نجوم و خوشنویسی، به یکی از جامع‌ترین دانشمندان روزگار خود تبدیل شد.

استاد و پژوهشگر تاریخ، اصغر منتظرالقائم گفت: جلال‌الدین همایی اگرچه ریشه خانوادگی‌اش به شیراز می‌رسید، اما تمام هویت علمی و فرهنگی خود را در اصفهان شکل داد و مهم‌ترین میراث پژوهشی‌اش را نیز به این شهر اختصاص داد.

او افزود: مهم‌ترین یادگار همایی، کتاب «تاریخ اصفهان» است؛ اثری که تنها یک روایت تاریخی نیست، بلکه دایره‌المعارفی از معماری، محله‌ها، بناهای تاریخی، شخصیت‌ها، خاندان‌های علمی و تحولات فرهنگی نصف‌جهان به شمار می‌رود.

منتظرالقائم تصریح کرد: همایی تا پایان عمر پیوند خود را با اصفهان حفظ کرد و پس از درگذشت در تابستان ۱۳۵۹، بنا به خواست خانواده و علاقه‌مندانش، پیکرش به اصفهان منتقل و در تکیه خوانساری‌های تخت فولاد به خاک سپرده شد.

ه گفته این پژوهشگر، آرامگاه همایی امروز یکی از مکان‌های مورد توجه علاقه‌مندان فرهنگ و ادب ایران است و بسیاری از پژوهشگران برای ادای احترام به این چهره ماندگار به تخت فولاد مراجعه می‌کنند.

دانشیار ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور اصفهان نیز با اشاره به جایگاه ادبی همایی گفت: او در شعر با تخلص «سنا» شناخته می‌شد و از مهم‌ترین ادامه‌دهندگان مکتب بازگشت ادبی در اصفهان بود.

حسین مسجدی افزود: نثر همایی تنها یک متن پژوهشی خشک و دانشگاهی نیست، بلکه روایت‌هایی زنده و خواندنی از تاریخ، فرهنگ و زندگی مردم اصفهان را در خود جای داده است.

او اظهار داشت: همایی با تلفیق روایت تاریخی، اسناد، نسب‌نامه‌ها، کتیبه‌ها و خاطرات محلی توانست تصویری جامع از گذشته اصفهان ارائه کند؛ موضوعی که آثار او را به منابع اصلی مطالعات تاریخی این شهر تبدیل کرده است.

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان نیز نقش همایی را در حفاظت از میراث فرهنگی اصفهان بسیار مهم دانست و گفت: همایی تنها یک مورخ نبود، بلکه پاسدار هویت تاریخی اصفهان محسوب می‌شد. منتظرالقائم ادامه داد: او در زمانی که بسیاری از آثار تاریخی در معرض تخریب یا فراموشی قرار داشتند، با دقت فراوان اطلاعات مربوط به محله‌ها، مساجد، مدارس، کتیبه‌ها، سنگ‌نوشته‌ها و آثار معماری اصفهان را ثبت و مستندسازی کرد.

او خاطرنشان کرد: بسیاری از اطلاعاتی که امروز پژوهشگران درباره بافت تاریخی اصفهان در اختیار دارند، حاصل مطالعات دقیق همایی است و بدون آثار او بخشی از حافظه تاریخی شهر از بین می‌رفت.

محقق و پژوهشگر تاریخ، محمدحسین ریاحی نیز همایی را حلقه اتصال حوزه‌های علمیه سنتی و دانشگاه‌های نوین ایران دانست.

او گفت: همایی بیش از دو دهه از عمر خود را در مدرسه تاریخی نیم‌آورد اصفهان به تحصیل علوم مختلف اختصاص داد و نزد استادانی همچون آیت‌الله سیدمحمدباقر درچه‌ای آموزش دید؛ آموزش‌هایی که پایه شخصیت علمی و اخلاقی او را شکل داد.

ریاحی افزود: همایی در آثار خود تنها به معرفی شخصیت‌ها بسنده نکرد، بلکه ساختار اجتماعی، فرهنگی و علمی اصفهان را نیز با نگاهی دقیق بررسی کرد و مجموعه‌ای ارزشمند برای نسل‌های آینده به یادگار گذاشت.

او تأکید کرد: علاقه همایی به اصفهان تنها یک احساس شخصی نبود، بلکه به تلاش مستمر برای حفظ هویت فرهنگی شهر تبدیل شد؛ تلاشی که در کتاب‌هایی همچون «تاریخ اصفهان» و «رجال و مشاهیر اصفهان» به‌خوبی نمایان است.

پژوهشگران همچنین بر این باورند که علاقه همایی به اصفهان در اشعار او نیز بازتاب گسترده‌ای یافته است. او در بسیاری از سروده‌های خود از زاینده‌رود، چهارباغ، مسجد جامع، منارجنبان و دیگر جلوه‌های تاریخی و فرهنگی شهر یاد کرده و دوری از زادگاهش را با حسرت توصیف کرده است.

به اعتقاد صاحب‌نظران، آثار جلال‌الدین همایی همچنان از مهم‌ترین منابع مطالعاتی درباره تاریخ، فرهنگ و تمدن اصفهان محسوب می‌شود و پژوهشگران، شهرسازان و علاقه‌مندان میراث فرهنگی برای شناخت دقیق گذشته این شهر به نوشته‌های او مراجعه می‌کنند. امروز نیز آرامگاه این دانشمند در تخت فولاد، علاوه بر جایگاه تاریخی خود، نمادی از پیوند عمیق یکی از بزرگ‌ترین مفاخر ایران با زادگاهش اصفهان به شمار می‌رود؛ شهری که همایی بخش مهمی از عمر و قلم خود را وقف شناخت، ثبت و ماندگار کردن تاریخ و هویت آن کرد.

آزرمیدخت؛ روایتی زنانه از قدرت و مقاومت

کارگردان و بازیگر نمایش «آزرمیدخت» با بیان اینکه این اثر صرفاً بازخوانی یک شخصیت تاریخی نیست، گفت: «آزرمیدخت» تلاشی است برای روایت نسبت میان قدرت، مسئولیت، وجدان، تنهایی و مقاومت از خلال زندگی یکی از معدود زنان فرمانروای ایران و نشان می‌دهد مفاهیمی مانند مقاومت، محدود به گذشته نیست و در زندگی امروز نیز معنا پیدا می‌کند.

رادنوش مقدم درباره شکل‌گیری این اثر اظهار کرد: نمایشنامه «آزرمیدخت» به قلم میلاد حسینی از ابتدا به‌صورت مونولوگ نوشته شده بود و نخستین اجرای آن نیز در همین قالب روی صحنه رفت، اما در ادامه و طی کارگاه‌های گروه «رادراما»، نسخه‌ای گروهی از اثر با دراماتورژی جدید شکل گرفت. او افزود: در اجرای امسال تصمیم گرفتیم دوباره به متن اصیل نویسنده بازگردیم و آن را همان‌گونه که نوشته شده بود، در قالب یک مونولوگ اجرا کنیم. این بازگشت حاصل تجربه‌ای بود که اجرای گروهی در اختیار ما قرار داد و نگاه عمیق‌تری به متن ایجاد کرد. مقدم درباره دشواری اجرای تک‌نفره گفت: در مونولوگ تمام بار روایت، خلق شخصیت‌ها و پیشبرد درام بر دوش یک بازیگر است و کوچک‌ترین لغزش می‌تواند ارتباط مخاطب با نمایش را تحت تأثیر قرار دهد. او تصریح کرد: برای من تمایز شخصیت‌ها بیش از آنکه به تغییر صدا یا گریم وابسته باشد، به کیفیت حضور مربوط است. هر شخصیت ریتم تنفس، انرژی، نگاه، سکوت و جهان ذهنی خاص خود را دارد و تلاش کردم این تفاوت‌ها را از طریق بدن، میزانسن، لحن و موسیقی درونی کلام به نمایش بگذارم. این کارگردان با اشاره به تأثیر شیوه‌های سنتی نمایش ایرانی بر اجرای اثر گفت: در نمایش ایرانی، بازیگر با کمترین امکانات جهان‌های متعددی خلق می‌کند و مخاطب نیز با تخیل خود در ساختن آن جهان مشارکت دارد. من به هوش و تخیل تماشاگر اعتماد دارم و معتقدم دریافت نشانه‌های درست برای او کافی است. مقدم درباره تجربه همزمان بازیگری و کارگردانی نیز اظهار کرد: برای حفظ نگاه بیرونی، از همراهی اعضای گروه رادراما بهره بردم. آنها اجرا را بدون تعارف نقد می‌کنند و همین نقدها کمک می‌کند همواره آماده تغییر و اصلاح باشم. به اعتقاد من، بزرگ‌ترین آسیب هر اثر، دلبستگی کارگردان به ایده‌های خودش است. او درباره انتخاب شخصیت آزرمیدخت گفت: اگرچه انتخاب اولیه با نویسنده بود، اما زمانی که متن را خواندم، احساس کردم آزرمیدخت تنها یک شخصیت تاریخی نیست؛ او انسانی است که میان قدرت، وجدان، سیاست، عشق و مسئولیت گرفتار شده و همین پیچیدگی‌ها او را به شخصیتی معاصر تبدیل می‌کند. این کارگردان افزود: گروه رادراما همواره علاقه‌مند به پژوهش درباره شخصیت‌های کمتر شناخته‌شده تاریخ ایران بوده و در آینده نیز این مسیر را ادامه خواهد داد. مقدم درباره تفاوت نسخه گروهی و اجرای مونولوگ بیان کرد: «نسخه گروهی بر چندصدایی بودن روایت تأکید داشت و این پرسش را مطرح می‌کرد که حقیقت همواره وابسته به زاویه دید است، اما در مونولوگ مخاطب مستقیماً با جهان درونی آزرمیدخت روبه‌رو می‌شود و تمام روایت از دل یک بدن و یک صدا شکل می‌گیرد. او «مقاومت» را یکی از مهم‌ترین مفاهیم نمایش دانست و گفت: به باور من، مقاومت بخشی جدایی‌ناپذیر از تاریخ و فرهنگ ایران است؛ مقاومتی در برابر فراموشی، استبداد، نابودی فرهنگ و ناامیدی. این مفهوم فقط به گذشته تعلق ندارد و اگر مخاطب بتواند آن را با زندگی امروز خود پیوند دهد، نمایش به هدفش رسیده است. کارگردان «آزرمیدخت» همچنین درباره طراحی صحنه توضیح داد: در این اجرا هیچ عنصر صحنه‌ای صرفاً جنبه تزئینی ندارد و نور، موسیقی، دکور، لباس و اشیا همگی در خدمت روایت هستند. در نهایت، مهم‌ترین عنصر صحنه، تخیل مخاطب است. او اجرای «آزرمیدخت» را ادامه مسیر حرفه‌ای خود در تجربه فرم‌های مختلف تئاتری دانست و گفت: مونولوگ مسئولیت بسیار سنگینی بر دوش بازیگر می‌گذارد، زیرا تمام جهان نمایش از بدن، صدا و اندیشه یک بازیگر عبور می‌کند و همین ویژگی، این اثر را به یکی از جدی‌ترین و در عین حال لذت‌بخش‌ترین تجربه‌های حرفه‌ای من تبدیل کرده است. مقدم در پایان از اعضای گروه اجرایی، همکاران، همراهان و مخاطبان نمایش قدردانی کرد و گفت: از همه کسانی که در این مسیر کنار ما بودند، چه آنان که همراهی کردند و چه آنان که موانع را از سر راه برداشتند، سپاسگزارم. ادامه این مسیر بدون همراهی گروه رادراما و استقبال مخاطبان امکان‌پذیر نبود.

چهلستون؛ روایت تاریخ و جذب منابع

مدیرکل میراث فرهنگی اصفهان بر جذب منابع مالی، توسعه روایت‌گری و بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌ها برای حفاظت این اثر جهانی تاکید کرد.

امیر کرم‌زاده در نخستین جلسه شورای راهبردی پایگاه جهانی و کاخ‌موزه چهلستون اصفهان در سال جاری، با قدردانی از حضور اعضای جدید و پیشین شورا، اظهار کرد: شورای راهبردی نباید تنها به برگزاری جلسات و بررسی دستورکارهای اداری محدود شود، بلکه اعضای شورا باید با ایجاد ارتباط مؤثر با بخش‌های مختلف خارج از مجموعه میراث فرهنگی، زمینه جذب ظرفیت‌ها و منابع جدید برای توسعه و حفاظت از این اثر جهانی را فراهم کنند. او با اشاره به ظرفیت‌های قانونی موجود برای مشارکت بخش خصوصی افزود: امکان استفاده از ظرفیت شرکت‌های اقتصادی و بهره‌مندی از مشوق‌های مالیاتی برای حمایت از پروژه‌های مرمتی و حفاظتی بناهای تاریخی وجود دارد و این ظرفیت می‌تواند بخشی از نیازهای مالی پایگاه‌های میراث جهانی را تأمین کند. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان همچنین بر ضرورت گسترش همکاری‌های بین‌المللی تاکید کرد و اظهار کرد: باید از ظرفیت ارتباطات علمی، فرهنگی و دانشگاهی در سطح بین‌المللی برای حمایت از پروژه‌های مرتبط با میراث فرهنگی، بناهای تاریخی و میراث ناملموس بهره گرفت و زمینه مشارکت مراکز علمی و فرهنگی خارج از کشور را فراهم کرد. او یکی از مهم‌ترین نیازهای پایگاه جهانی چهلستون را تقویت روایت‌گری تاریخی و تولید محتوای تخصصی دانست و گفت: چهلستون تنها یک بنای تاریخی نیست، بلکه مجموعه‌ای از روایت‌های ارزشمند تاریخی، هنری و فرهنگی را در خود جای داده است. گردشگران باید در کنار بازدید از بنا، با پیشینه تاریخی، رویدادهای مهم، نقاشی‌ها، تزئینات، لایه‌های تاریخی و ارزش‌های فرهنگی این مجموعه نیز آشنا شوند. کرم‌زاده با تاکید بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌ها و مراکز علمی افزود: پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد، رساله‌های دکتری و پژوهش‌های تخصصی در حوزه‌های مرمت، معماری، هنر، گردشگری، نورپردازی، فناوری و سایر رشته‌های مرتبط می‌تواند در حل مسائل پایگاه جهانی چهلستون نقش مؤثری ایفا کند و شورای راهبردی باید زمینه ارتباط مستمر میان دانشگاه‌ها و این مجموعه را فراهم سازد. او با اشاره به اقدامات انجام شده طی دو سال و نیم گذشته در حوزه ساماندهی بناهای تاریخی استان اظهار کرد: وضعیت بسیاری از بناهای تاریخی استان در گذشته مطلوب نبود، اما با وجود محدودیت شدید اعتبارات، روند ساماندهی، بهسازی و ارتقای کیفیت خدمات در مجموعه‌های تاریخی آغاز شده و این مسیر باید با استفاده از ظرفیت‌های جدید ادامه یابد. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان با بیان اینکه شوراهای راهبردی باید بر پایه تصمیم‌سازی تخصصی فعالیت کنند، گفت: اعتقاد دارم تصمیمات این شوراها باید با اتکا به نظر کارشناسان و متخصصان اتخاذ شود تا مسیر مدیریت پایگاه‌های تاریخی و جهانی با نگاه علمی و تخصصی دنبال شود. او همچنین با اشاره به ساختار جدید مدیریت پایگاه‌های میراث فرهنگی استان اظهار کرد: استان اصفهان دارای ۱۶ پایگاه ملی و جهانی است که با توجه به حجم گسترده مأموریت‌های آن‌ها، ساختار مدیریتی این پایگاه‌ها تقویت شده است. کرم‌زاده با اشاره به مسئولیت جدید هادی‌پور در مدیریت پایگاه جهانی و کاخ‌موزه چهلستون افزود: با توجه به سوابق تخصصی و مدیریتی وی در حوزه معماری و میراث فرهنگی، انتظار می‌رود با تعامل، برنامه‌ریزی و استفاده از همه ظرفیت‌های موجود، روند ارتقای این مجموعه جهانی با شتاب بیشتری دنبال شود. او در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت اولویت‌بندی پروژه‌های حفاظتی و مرمتی تاکید کرد و اظهار کرد: اجرای طرح‌های عمرانی و حفاظتی باید بر اساس میزان ضرورت، منابع مالی و اولویت‌های حفاظتی برنامه‌ریزی شود تا ضمن صیانت از ارزش‌های تاریخی مجموعه، امکان اجرای تدریجی پروژه‌ها نیز فراهم شود. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان در پایان با آرزوی موفقیت برای اعضای شورای راهبردی پایگاه جهانی و کاخ‌موزه چهلستون، بر تداوم هم‌افزایی، تعامل و استفاده از همه ظرفیت‌های تخصصی، علمی، اقتصادی و فرهنگی برای حفاظت، معرفی و ارتقای این اثر ثبت جهانی تاکید کرد.

فصل نو گردشگری از اصفهان آغاز می‌شود

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: معتقدیم امروز می‌توان از آغاز دوره‌ای جدید در گردشگری ایران سخن گفت و اصفهان به‌دلیل ظرفیت‌های بی‌نظیر تاریخی، فرهنگی و تمدنی خود می‌تواند پیشگام این تحول باشد.

سید رضا صالحی‌امیری با اشاره به آغاز فرایندی جدید در حوزه گردشگری کشور که پس از تحولات اخیر و شکل‌گیری فضای جدید، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه گسترده گردشگری در ایران و به‌ویژه استان اصفهان باشد، اظهار کرد: در طی سفری که به اصفهان داشتیم، شاهد افتتاح یک هتل پنج‌ستاره فاخر در شهر اصفهان بودیم که نمادی از آمادگی زیرساخت‌های گردشگری استان برای ورود به مرحله‌ای جدید از توسعه است و با این حال، آنچه بیش از هر موضوع دیگری اهمیت دارد، بهره‌گیری از ظرفیت گردشگری برای رونق اقتصاد، ایجاد اشتغال و بهبود معیشت مردم است و فعال‌سازی چرخه گردشگری می‌تواند نقش مؤثری در تحقق این اهداف ایفا کند.

او با تأکید بر ضرورت حفظ انسجام ملی افزود: امروز بیش از هر زمان دیگری به وفاق، همدلی و انسجام نیاز داریم؛ دولت و ملت در کنار یکدیگر قرار دارند و موفقیت‌های به دست آمده حاصل همبستگی مردم، ایثار شهدا و تلاش تمام قشرهای جامعه است و آنچه در تحولات اخیر رقم خورد، نتیجه فداکاری کسانی بود که برای حفظ امنیت، استقلال و عزت ایران از جان خود گذشتند.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با اشاره به چشم‌انداز پیش روی صنعت گردشگری کشور ادامه داد: معتقدیم امروز می‌توان از آغاز دوره‌ای جدید در گردشگری ایران سخن گفت و اصفهان به‌دلیل ظرفیت‌های بی‌نظیر تاریخی، فرهنگی و تمدنی خود می‌تواند پیشگام این تحول باشد؛ این استان توانایی جذب میلیون‌ها گردشگر از سراسر جهان را دارد و باید از این ظرفیت به بهترین شکل بهره گرفت. صالحی‌امیری از فعالان صنعت گردشگری کشور خواست آمادگی لازم را برای پذیرش گردشگران داخلی و خارجی فراهم کنند و عنوان کرد: پیش‌بینی ما این است که در آینده نزدیک شاهد افزایش چشمگیر گردشگری داخلی و خارجی باشیم. او با بیان اینکه حمایت مالی از هنرمندان صنایع‌دستی در اولویت قرار دارد، اضافه کرد: سال گذشته حدود ۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه در این حوزه پرداخت شد و این رقم در سال جاری به ۱۲ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است، همچنین تسهیلات قرض‌الحسنه تا سقف ۴۰۰ میلیون تومان در سراسر کشور پرداخت می‌شود و استان اصفهان در اولویت دریافت این حمایت‌ها قرار دارد.

ارزآوری حاصل از صادرات می‌تواند بسیاری از مشکلات را رفع کند

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مهم‌ترین چالش صنایع‌دستی را موضوع بازاریابی و صادرات دانست و گفت: تولیدکنندگان و هنرمندان ایرانی از توانایی بالایی برخوردارند، اما برای توسعه بازارهای داخلی و خارجی نیازمند برنامه‌ریزی و حمایت بیشتر هستیم و در همین راستا مذاکراتی با شرکت‌های بزرگ داخلی و خارجی در حال انجام است تا زمینه توسعه صادرات صنایع‌دستی فراهم شود؛ ارزآوری حاصل از صادرات می‌تواند بسیاری از مشکلات این حوزه، از جمله تأمین مواد اولیه و توسعه اشتغال را برطرف کند. صالحی‌امیری ابراز امیدواری کرد تا پایان سال جاری تحولات قابل توجهی در حوزه صنایع‌دستی کشور رقم بخورد و افزود: برنامه‌ریزی ما این است که با تقویت صادرات و حضور مؤثر در بازارهای جهانی، صنایع‌دستی ایران به جایگاه شایسته خود دست پیدا کند و تلاش ما بر این است ظرفیت جدید گردشگری کشور به تمام استان‌ها و به‌ویژه اصفهان هدایت شود.

او با اشاره به برنامه توسعه گردشگری دریایی تاکید کرد: در کنار مقاصد تاریخی و فرهنگی، توسعه گردشگری دریایی از سواحل مکران تا خرمشهر و آبادان نیز در دستور کار قرار گرفته است و می‌تواند یکی از ظرفیت‌های جدید صنعت گردشگری کشور باشد. وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با اشاره به موضوع زاینده‌رود و چالش فرونشست زمین گفت: اصفهان با زاینده‌رود و میراث تاریخی ارزشمند خود شناخته می‌شود و موضوع خشکسالی و فرونشست زمین در این استان به یکی از مسائل مهم دولت تبدیل شده است؛ ستادی ویژه با حضور دستگاه‌های مرتبط تشکیل شده تا راهکارهای لازم برای کاهش آثار این تهدید و حفاظت از میراث تاریخی اصفهان دنبال شود. صالحی‌امیری با اشاره به مشکلات تأمین مواد اولیه در بعضی از رشته‌های صنایع‌دستی عنوان کرد: افزایش قیمت مواد اولیه از جمله دغدغه‌های جدی هنرمندان است، اما معتقدیم توسعه صادرات و افزایش ارزآوری می‌تواند بخش مهمی از این مشکلات را برطرف کند.